

ด่วนที่สุด

ที่ กษ 1305/3262

สวค. 1/184
วันที่ 4 พ.ค. 50
เวลา 16.00 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 3555
วันที่ 4 พ.ค. 2550 เวลา 14.26

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. 10200

4 พฤษภาคม 2550

เรื่อง การสำรองข้าวในเอเชียตะวันออกเฉียง

เรียน ประธานคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 2

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 2 ด่วนที่สุด ที่ นร 0506 (คกก.2)/1772
ลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2550

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ด่วนที่สุด ที่ พณ 0307/1264 ลงวันที่ 28 มีนาคม 2550

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 2 ได้มีมติเห็นชอบในหลักการให้มีการนำข้าวสำรองฉุกเฉินของอาเซียนจำนวน 15,000 เมตริกตัน ที่ประเทศไทยประกาศสำรองไว้ภายใต้ข้อตกลงเรื่องการสำรองอาหารเพื่อความมั่นคงแห่งภูมิภาคอาเซียน ตามมติคณะรัฐมนตรี (29 เมษายน 2523) มาใช้ในโครงการนำร่องเพื่อระบบการสำรองข้าวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปหารือร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการในการสำรองข้าว รวมทั้งเรื่องแหล่งที่มาและการได้มาของปริมาณข้าวสำรองในกรณีที่ประเทศไทยจะต้องนำข้าวสำรองดังกล่าวออกมาใช้จริงตามวัตถุประสงค์ของโครงการนำร่องเพื่อระบบการสำรองข้าวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และนำผลการหารือเสนอประธานคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 2 พิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้หารือร่วมกับกระทรวงพาณิชย์เรียบร้อยแล้ว โดยกระทรวงพาณิชย์รับจะเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการสำรองข้าว ได้แก่ การสำรองข้าว การส่งมอบ การตกลงเรื่องราคา การชำระเงิน และการเติมข้าวทดแทน โดยได้จัดทำแผนการระบายข้าวเพื่อขายฉุกเฉินภายใต้โครงการนำร่องเพื่อระบบการสำรองข้าวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย ตามระบบการสำรองรูปแบบสัญญา (Earmarked reserve) ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับแผนการระบายข้าวฉุกเฉินภายใต้ความตกลงว่าด้วยการสำรองอาหารเพื่อความมั่นคงแห่งภูมิภาคอาเซียนของประเทศไทย ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

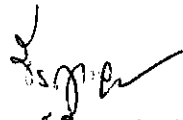
/จึงเรียนมาเพื่อ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

1. ให้มีการนำข้าวสำรองฉุกเฉินของอาเซียน จำนวน 15,000 เมตริกตัน ที่ประเทศไทยประกาศสำรองไว้ภายใต้ข้อตกลงเรื่องการสำรองอาหารเพื่อความมั่นคงแห่งภูมิภาคอาเซียน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2523 มาใช้ในโครงการนำร่องเพื่อระบบสำรองข้าวในเอเชียตะวันออกเฉียง

2. ให้กระทรวงพาณิชย์ ดำเนินการในเรื่องการบริหารจัดการสำรองข้าว ตามแนวทางการสำรองและระบายข้าวเพื่อยามฉุกเฉินภายใต้ระบบสัญญา (Earmarked reserve) ของโครงการนำร่องเพื่อระบบสำรองข้าวในเอเชียตะวันออกเฉียง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ธีระ สูตะบุตร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

โทร. 02-5797554, โทรสาร 02-9406349

ด่วนที่สุด

ที่ พณ 0307/ 1264

กระทรวงพาณิชย์

44/100 ถนนนนทบุรี 1

นนทบุรี 11000

๒๘ มีนาคม 2550

เรื่อง การสำรองข้าวในเอเชียตะวันออกเฉียง

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

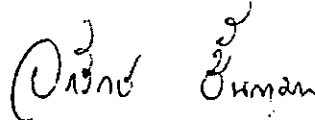
สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนการระบายข้าวเพื่อยามฉุกเฉินภายใต้โครงการนำร่องเพื่อการสำรองข้าวในเอเชียตะวันออกเฉียงของประเทศไทย

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ประชุมหารือร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2550 เพื่อพิจารณาวิธีบริหารจัดการข้าวที่ประเทศไทยสำรองไว้ภายใต้โครงการนำร่องเพื่อการสำรองข้าวในเอเชียตะวันออกเฉียง โดยมีความเห็นร่วมกันว่า การบริหารจัดการควรเน้นไปในแนวทางเดียวกับแผนการระบายข้าวฉุกเฉินภายใต้ความตกลงว่าด้วยการสำรองอาหารเพื่อความมั่นคงแห่งภูมิภาคอาเซียนของประเทศไทย เนื่องจากเป็นข้าวปริมาณเดียวกันกับที่สำรองไว้ภายใต้ความตกลงว่าด้วยการสำรองอาหารเพื่อความมั่นคงแห่งภูมิภาคอาเซียน และขอให้กระทรวงพาณิชย์จัดทำรายละเอียดวิธีการบริหารจัดการข้าวที่ประเทศไทยสำรองไว้ภายใต้โครงการนำร่องฯ ตามแนวทางดังกล่าว แล้วแจ้งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการจัดทำแผนการระบายข้าวเพื่อยามฉุกเฉินภายใต้โครงการนำร่องเพื่อการสำรองข้าวในเอเชียตะวันออกเฉียงของประเทศไทยแล้ว ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ซึ่งเน้นไปในแนวทางเดียวกับแผนการระบายข้าวฉุกเฉินภายใต้ความตกลงว่าด้วยการสำรองอาหารเพื่อความมั่นคงแห่งภูมิภาคอาเซียนของประเทศไทย และมีความเห็นว่าควรพิจารณาใช้เฉพาะกรณีระบบการสำรองตามรูปแบบสัญญา (Earmarked Reserve) ระดับที่ 1 ซึ่งเป็นการนำข้าวที่สำรองออกมาใช้ได้เพื่อยามฉุกเฉินตามเงื่อนไขการค้าขายเชิงพาณิชย์ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการระบายข้าวภายใต้ความตกลงว่าด้วยการสำรองอาหารเพื่อความมั่นคงแห่งภูมิภาคอาเซียน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาคำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรวิทย์ ชันสี)

รองปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงพาณิชย์

เสนอ กองการเกษตรต่างประเทศ

กรมการค้าต่างประเทศ

สำนักบริหารการค้าข้าวพืชและสินค้าข้อตกลง

โทร. 0-2547-5137

แผนการระบายข้าวเพื่อยามฉุกเฉิน
ภายใต้โครงการนำร่องเพื่อการสำรองข้าวในเอเชียตะวันออกของประเทศไทย
(The Plan for the Release of Emergency Rice Reserve
under the Pilot Project on East Asia Emergency Rice Reserve)

1. ความเป็นมา

โครงการนำร่องเพื่อการสำรองข้าวในเอเชียตะวันออก เป็นโครงการสำรองข้าวเพื่อยามฉุกเฉินระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียนกับจีน เกาหลี และญี่ปุ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทดลองระบบการสำรองและระบายข้าวเพื่อแก้ไขปัญหาความขาดแคลน อดอยากหิวโหย และลดความเสี่ยงในการขาดแคลนอาหารจากผลกระทบของภัยพิบัติในกลุ่มสมาชิกอาเซียน+3

ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะกำหนดปริมาณข้าวสารที่จะสำรองไว้สำหรับใช้ในกรณีฉุกเฉินภายใต้โครงการนี้ โดยในส่วนของกลุ่มสมาชิกอาเซียนจะใช้ข้าวที่สำรองไว้ภายใต้การตกลงว่าด้วยการสำรองอาหารเพื่อความมั่นคงแห่งภูมิภาคอาเซียนจำนวน 87,000 ตัน ขณะที่ญี่ปุ่นสำรองไว้ 250,000 ตัน ส่วนจีนและเกาหลียังไม่ได้กำหนดปริมาณที่จะสำรองไว้

บรูไน	3,000	เมตริกตัน
กัมพูชา	3,000	เมตริกตัน
อินโดนีเซีย	12,000	เมตริกตัน
ลาว	3,000	เมตริกตัน
มาเลเซีย	6,000	เมตริกตัน
พม่า	14,000	เมตริกตัน
ฟิลิปปินส์	12,000	เมตริกตัน
สิงคโปร์	5,000	เมตริกตัน
ไทย	15,000	เมตริกตัน
เวียดนาม	14,000	เมตริกตัน
ญี่ปุ่น	250,000	เมตริกตัน
เกาหลี	ยังไม่ได้กำหนด	เมตริกตัน
จีน	ยังไม่ได้กำหนด	เมตริกตัน
รวม	337,000	เมตริกตัน

2. ระบบการสำรองข้าวของโครงการนำร่องฯ

ระบบการสำรองจะมีทั้งรูปแบบสัญญา (Earmarked Reserve) และรูปแบบการสำรองจริง (Physical Stock) และแบ่งระบบการสำรองออกเป็น 3 ระดับ (Tier) ดังนี้

1) ระดับที่ 1 และระดับที่ 2 เป็นการสำรองข้าวในรูปแบบสัญญา (Earmarked Reserve) โดยระดับที่ 1 เป็นการนำข้าวที่สำรองออกมาใช้ได้โดยอัตโนมัติตามเงื่อนไขการค้าขายเชิงพาณิชย์ และระดับที่ 2 เป็นการนำข้าวออกมาใช้เมื่อเกิดภัยพิบัติหรือสถานการณ์ฉุกเฉินตามเงื่อนไขที่ผ่อนปรนกว่าระดับที่ 1 ในลักษณะ Soft Loan หรือการให้เปล่า (Grant) ทั้งนี้ รูปแบบการส่งมอบสินค้า ราคา และการชำระเงินให้ขึ้นอยู่กับภาระระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ

2) ระดับที่ 3 เป็นการสำรองข้าวในรูปแบบการสำรองจริง (Physical Stock) ที่ให้นำออกมาใช้ได้ตามเงื่อนไขเพื่อระงับความขาดทุนและหิวโหย ในลักษณะของการบริจาคเป็นข้าวหรือในรูปของเงินก็ได้ และหากข้าวที่เก็บสำรองไว้ในกรณีนี้ไม่ได้มีการนำออกมาใช้ภายใน 1 ปี จะต้องนำออกไปบริจาคภายใต้โครงการบรรเทาความขาดทุนภายในประเทศสมาชิกผู้ถือข้าวสำรองไว้ หรือให้ประเทศสมาชิกอื่น ๆ ที่ต้องการความช่วยเหลือ

3. การสำรองข้าวของประเทศไทย

ประเทศไทยจะสำรองข้าวตามข้อผูกพันจำนวน 15,000 เมตริกตัน และพร้อมที่จะส่งข้าวให้ประเทศสมาชิกอื่น ๆ ที่ต้องการข้าวในยามฉุกเฉินตลอดเวลา และหากกรณีที่รัฐบาลไทยไม่มีข้าวในสต็อกจะซื้อข้าวจากภาคเอกชนส่งมอบให้

ชนิดข้าวที่สำรองจะเป็นข้าวที่ผลิตในประเทศไทย และใช้บริโภคกันในประเทศสมาชิก

4. ขั้นตอนการระบายข้าวของประเทศไทย

4.1 การร้องขอข้าวที่สำรองไว้

เมื่อประเทศสมาชิกประเทศใดประเทศหนึ่งประสบภาวะการขาดแคลนข้าวอย่างฉุกเฉิน ประเทศนั้นจะแจ้งเรื่องความต้องการข้าวอย่างกระตือรือร้น ปริมาณและชนิดข้าวที่ ต้องการผ่านทางคณะบริหารโครงการนำร่องฯ (Management Team) เพื่อแจ้งให้กรมการค้าต่างประเทศ ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการเจรจาซื้อขายข้าวในระดับรัฐบาลต่อรัฐบาลทราบ

4.2 การส่งมอบข้าว

กรมการค้าต่างประเทศจะรีบดำเนินการส่งมอบข้าว ตามปริมาณและชนิดข้าวที่ประเทศสมาชิกร้องขออย่างรวดเร็ว แต่ในปริมาณไม่เกิน 15,000 เมตริกตัน โดยมีวิธีปฏิบัติ ดังนี้

1) การจัดหาข้าว

กรมการค้าต่างประเทศจะดำเนินการจัดเตรียมปริมาณและชนิดข้าวตามที่ร้องขอมา เพื่อให้สามารถขนถ่ายข้าวลงเรือได้ทันที

2) การขนถ่ายข้าวลงเรือ

การจัดหาเรือเพื่อขนถ่ายข้าวให้ขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่างประเทศผู้ร้องขอกับประเทศผู้ส่งมอบ โดยต้องใช้ระยะเวลาในการจัดการเรือและการส่งมอบแต่ละครั้งระหว่าง 15-30 วัน

หากประเทศผู้ร้องขอสามารถส่งเรือมารับข้าวได้ จะเป็นการลดขั้นตอนการทำงานของประเทศไทยผู้ส่งมอบ และทำให้การส่งมอบสะดวกรวดเร็วขึ้น

4.3 ราคาข้าว

ให้ขึ้นอยู่กับผลการเจรจาต่อรองระหว่างประเทศผู้ร้องขอกับประเทศผู้ส่งมอบเป็นสำคัญ โดยใช้ราคาข้าวของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย (BOT) เฉลี่ย 30 วันย้อนหลัง เป็นเกณฑ์ในการเจรจา และอาจลดราคาให้ได้บ้างตามความเหมาะสม เนื่องจากเป็นข้าวที่ต้องการใช้ในภาวะฉุกเฉิน

4.4 การชำระเงินค่าข้าว

เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือประเทศที่ต้องประสบกับภาวะการขาดแคลนข้าวอย่างกระทันหัน และความเชื่อถือนี้อาจพิจารณาดำเนินการส่งมอบข้าวให้ก่อน ส่วนการชำระเงินแล้วแต่จะตกลงกัน

4.5 การเติมข้าวทดแทน

เมื่อระบายข้าวออกจากสต็อกแล้วจะเติมข้าวให้เต็มเท่ากับปริมาณที่ผูกพันไว้ทันทีที่ได้รับชำระค่าข้าว
